

KONCEPČNÝ ZÁMER ROZVOJA ZÁKLADNEJ ŠKOLY NA MEDZILABORECKEJ ULICI 11 V BRATISLAVE

na roky 2020 - 2024

POSLANIE, VÍZIA, HODNOTY A CIELE „Malej školy s veľkým srdcom“

I. Úvod

Už dlhšie obdobie je školstvo v Slovenskej republike v „pohybe“. Prebiehajú zmeny, ktoré sú formované podľa toho, aká skupina odborníkov má najväčší vplyv na legislatívny proces. Medzi školami prebieha zápas o žiakov, z čoho vyplýva nutnosť ponúknuť kvalitný výchovno-vzdelávací proces. Každá škola, bez ohľadu na jej zriaďovateľa, sa nachádza v konkurenčnom prostredí, riadenie školy sa približuje riadeniu komerčnej firmy.

Z časového hľadiska je dôležité, aby škola mala čitateľné poslanie a svoju stratégiu, ktorá je koncipovaná na dôkladnej analýze externého aj interného prostredia ovplyvňujúceho jej činnosť. To však nevylučuje, aby moderná škola dokázala pružne reagovať na rýchlo sa meniace podmienky v demografickom, ekonomickom, kultúrnom a sociálnom prostredí.

Koncepcia rozvoja Základnej školy na Medzilaboreckej ulici na roky 2020 – 2023, v ktorej sú rozpracované strategické ciele školy, ale tiež určené prostriedky na ich realizáciu, pomôže vyhnúť sa živelnosti, prílišnej operatívniosti v činnosti školy.

V koncepcii rozvoja chceme poukázať na jej význam, pričom naším hlavným cieľom je stanoviť priority pre našu školu tak, aby čo najviac uspokojovali potreby žiakov, ich zákonných zástupcov, ale aj pedagogických zamestnancov školy.

II. Teoretické východiská

Škola má nezastupiteľnú úlohu pripravovať mladých (ale nielen mladých) budúcich zamestnancov, podnikateľov, radových pracovníkov, ale aj manažerov, rodičov, ale predovšetkým ľudí, ktorí v budúcnosti budú formovať spoločnosť. Preto je nevyhnutné pristupovať k výchovno-vzdelávaciemu procesu zodpovedne, profesionálne a systematicky. Nie náhodne. Predpokladom takéhoto prístupu je kvalitné riadenie školy, ktoré vychádza z rešpektovania všetkých vnútorných a vonkajších vplyvov a zároveň koordinuje jednotlivé zložky školského systému.

Riadenie školy je možné charakterizovať ako skúmanie vzťahov ľudí v procese riadenia výchovných procesov v školách. Vzťahy posudzujeme hlavne z aspektu optimalizácie a zvyšovania efektívnosti pedagogických procesov, ktoré majú odhaliť súvislosti a vypracovať stratégie na zlepšenie riadiacej činnosti. Pri riadení školy máme na zreteli, že stredobodom riadenia sú ľudia – zamestnanci, ktorí svojimi postojmi bezprostredne ovplyvňujú rozvoj žiakov a školy ako celku. Keďže za kvalitu školy je zodpovedný každý zamestnanec školy, je nevyhnutné do procesu riadenia aktívne zapájať každého člena organizácie. Každá škola musí vyznávať určité **hodnoty, mať svoje poslanie, víziu a stratégiu.**

Poslanie

Hlavným poslaním školy je rozvíjanie osobnosti dieťaťa v procese jeho špecifického rastu. Vzhľadom na súčasnú, modernú pedagogiku zdieľam názor, že dieťa v tomto bohatom procese rastu potrebuje sprievodcov, ktorí mu pomôžu objavovať vlastnú krásu, cestu a cieľ existencie a konania.

Vychovávať žiaka:

- s pozitívnym prístupom k sebe samému, k životu
- pripraveného na stredoškolské štúdium na akejkoľvek strednej škole podľa jeho záujmu
- pripraveného na život v spoločnosti s pochopením a dodržiavaním práv a povinností
- schopného prijať zodpovednosť za svoje konanie a rozhodnutia.

Pripraviť absolventa školy, ktorý je schopný:

- poznať základné zákonitosti spoločenského vývoja v podmienkach európskej kultúry a riadiť sa nimi pri hodnotení spoločenských javov
- poznať základné zákonitosti prírody a používať ich pri riešení reálnych situácií
- poznať národné kultúrne dedičstvo i podmienky a motívy jeho vzniku
- poznať históriu školy a regiónu
- dokázať samostatne pracovať s odbornou literatúrou
- veku primerane sa vyjadrovať v slovenskom aj cudzom jazyku
- bežne používať informačné a komunikačné technológie
- viesť telesne i duševne zdravý spôsob života
- aplikovať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a návyky v reálnych situáciách.

Jednou z kľúčových úloh školy pri vzdelávaní dnešných mladých ľudí je tvorba takého prostredia, ktoré podporuje :

- zmysluplné učenie a kritické myslenie,
- umožňuje a rozvíja otvorenú komunikáciu medzi učiteľom a žiakom,
- výchovu k hodnotám,
- spoluprácu a akceptáciu rôznorodosti.

Vytvoriť takéto prostredie vyžaduje nielen zabezpečiť vyučovanie cudzích jazykov, využívanie moderných technológií v škole, inováciu a redukciu učebného obsahu, zvládnutie nových pedagogických metód a postupov učenia, ale hlavne **podporu stáleho procesu odborného a osobnostného rastu všetkých pedagógov a školy ako celku. Ide o permanentný proces formovania školy ako otvoreného systému, učiaceho sa spoločenstva.**

Pri vytváraní školy 21. storočia nezávisí všetko len od mimoriadnych schopností učiteľov, vychovávateľov, riaditeľa školy, ale rovnako aj od pevného presvedčenia o zmysle takéhoto konania, odhodlania konať a od vytrvalosti na ceste zmeny.

Vízia

Moderná škola 21. storočia – je miestom, kde žiaci, pedagógovia a rodičia dosahujú v priateľskom, podporujúcom a kultúrnom prostredí maximálne osobné výkony pri objavovaní a chápaní samých seba a sveta v rôznych súvislostiach.

Škola plná radosti, tvorivosti a úsilia. Škola kvalitná a otvorená, kde sa žiak učí ako sa učiť, ako premýšľať, ako sa raz stať manažérom vlastnej plnohodnotnej budúcnosti.

Naša škola sa každoročne prvým zvonením v septembri snaží **otvoriť brány školy** porozumeniu deťom a rodine, ako je to stanovené vo všetkých moderných výzvach EÚ.

Víziou našej školy je - aby sme boli škola moderná, materiálne a technicky dobre vybavená, vzdelávajúca svojich žiakov tak, aby boli schopní neskôr sa uplatniť na trhu práce.

Z tohto pohľadu vyplývajú pre manažment školy tri základné úlohy:

1. Zvyšovanie kvality pedagogického a výchovného procesu a kvality výstupu – t. j. zvyšovanie vedomostnej úrovne absolventov školy a ich možnosti uplatnenia na trhu práce – uplatnenie na strednej škole.

2. Zlepšenie postavenia školy v trhovom školskom prostredí.

3. Nájsť v žiakoch to najlepšie a ukázať im to :

- **Snaha pedagóga nájsť v každom žiakovi potenciál a podporovať ho v jeho rozvoji.**
- **Vzbudiť v žiakovi nádej a túžbu dosiahnuť vytýčený cieľ a adekvátne výsledky.**
- **Posilniť v žiakovi vnútorné presvedčenie, silnú motiváciu, hnací motor a vieru, že sa mu to podarí.**
- **Pripraviť žiaka na „cestu života“, ktorá určite nebude priama, ale s množstvom prekážok, no napriek tomu to dokáže a do cieľa vojde.**
- **Ak sa pedagógom podarí uchopiť vieru v budúci úspech svojich žiakov a pomôžu deťom zistiť a vyskúšať, ako ich aktuálne správanie ovplyvňuje budúci vývoj, bude pre nich škola zaujímavým miestom a budú si odvážnejšie stanovovať svoje ciele aj napriek prekážkam, ktoré ich čakajú.**
- **Kľúčové pre nás bude, aby naša škola bola aj naďalej bezpečným prostredím z pohľadu emocionálneho rozvoja. Motivácia žiakov vzdelávať sa rastie tam, kde cítia, že môžu riskovať, robiť chyby, alebo zlyhať a nebudú vysmiati, či zosmiešnení.**
- **Je preto potrebné „čítať“ našich žiakov, sledovať, čo sa deje v ich vnútri**
- **Ak chceme, aby si naše deti verili, mali by sme vedieť, čo si žiaci o sebe myslia, ako sa vnímajú. Posilňovať v nich schopnosť vyrovnáť sa s neúspechom.**
- **Každé dieťa má právo na šancu, na úspech, na preskúmanie vlastného potenciálu.**
- **Chceme byť učiteľmi 21. storočia, ktorí pomáhajú svojim žiakom, aby verili v seba samých a aby pestovali v nich nádej, že dosiahnu svoje sny.**

Hodnoty

- predstavujú „základné kamene“, na ktorých stojí škola,
- sú to kvality, na ktorých nám záleží, predstavujú našej najvyššie priority, hlboké vnútorné motívy a presvedčenia,
- sú pretavením individuálnych hodnôt jednotlivých zamestnancov školy a formujú základ našej organizačnej štruktúry,
- hodnoty školy sú vždy výrazne ovplyvnené hodnotami tých, ktorí ju zakladajú a vedú, ako aj základnou filozofiou, na ktorej je škola postavená,
- hodnoty nie sú vždy striktné dané, ale v škole sú prítomné, ľudia ich bezprostredne vnímajú, posudzujú, cítia,
- sformulované a spísané hodnoty školy popisujú ako konáme, ako sa správame, a to :
 - ▶ ako sa správame k sebe navzájom,
 - ▶ ako pristupujeme k žiakom a ich zákonným zástupcom,
 - ▶ určujeme hranice, ktoré chceme a ktoré nechceme prekračovať.

Základné hodnoty našej školy:

- **rešpekt, ohľaduplnosť** (Deti sa učia rešpektovať zážitkovým učením. Tolerovanie odlišnosti a porozumenie dosiahneme, ak učiteľ priamo modeluje situácie a deti povzbudzuje.),
- **citlivosť** (Deťom predkladáme reálne skutočnosti spoločenského života. Snažíme sa citlivo riešiť problémy žiakov ako tzv. „druhý - školský rodič“.),
- **sebaúcta** – (V deťoch pestujeme pocit vlastnej hodnoty a dôležitosti. Učíme ich ako sa s úctou správať aj k druhým ľuďom, iným národom, národnostiam.),
- **empatia** (Schopnosť porozumieť citom iného človeka, vžiť sa do jeho situácie nám pomôže pochopiť správanie iných a uľahčí nám spoluprácu s nimi.),
- **umenie medziľudských vzťahov** (Už dávno neplatí, že úspešnosť v živote závisí od výšky IQ. Veľmi dôležitá je schopnosť vhodnej a účinnej komunikácie, porozumenia, taktu),
- **aktuálne zručnosti súčasnosti : spolupráca, kritické myslenie, komunikácia a kreativita.**

Strategické ciele rozvoja školy :

- **Zvyšovať** kvalitu života školy, zlepšovať jej celkovú klímu.
- **Vytvoriť** pre učiteľov a žiakov vyhovujúce prostredie a dobré podmienky pre tvorivú prácu.
- **Poskytovať** kvalitný edukačný servis s využitím inovačných edukačných programov, stratégií aktívneho učenia sa žiakov smerujúci k rozvíjaniu ich kľúčových kompetencií a životných zručností.
- **Nastaviť** „správny stupeň atraktivity“ školy pre žiakov, učiteľov, rodičov a širšiu verejnosť (vo vzťahu k vývinovým potrebám žiakov, individuálnym schopnostiam a zručnostiam a k dopytu po kultúrnom, spoločenskom a športovom živote).
- **Zbieranie informácií, triedenie, spracovanie, skúmanie, pretváranie na poznatky a vyhodnotenie súčinnosti**, ktoré si žiaci potrebujú osvojiť v škole 21. storočia.

V EDUKAČNEJ OBLASTI :

- **formovať** podporujúce a motivujúce školské prostredie pre učenie sa žiakov a motiváciu k celoživotnému vzdelávaniu,
- **realizovať** inovácie vo výchovno-vzdelávacom procese, v ktorom je dôraz kladený na komunikáciu, spoluprácu a aktivitu žiakov,.
- **uplatniť** prínosy inovačných a alternatívnych programov podporujúce progresívne zmeny vo vyučovacom procese, ktorý je orientovaný na žiaka,
- **plánovať a projektovať** výchovno-vzdelávací proces v kontexte aktívneho učenia a rozvoja kritického myslenia,
- **preferovať** zážitkové metódy a formy práce na sebareflexiu a sebaopoznanie, využívať prvky na rozvíjanie prosociálnych vzťahov (dôvera, pozornosť),
- **používať** sebahodnotenie ako nástroj vnútornej motivácie a vlastného progresu,
- **vytvárať** podmienky na dosiahnutie osobného úspechu u žiakov so špeciálnymi potrebami a u žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- **rozvíjať** čitateľskú, matematickú, finančnú, digitálnu, multikultúrnu, športovú či kultúrnu gramotnosť vo všetkých vyučovacích predmetoch nielen v procese získavania informácií, ale aj vo vzťahu k formovaniu vlastných skúseností a súvislostí a ich aplikácií v reálnom živote,
- **skvalitňovať** výučbu cudzích jazykov prostredníctvom projektového vyučovania, ktoré sa u nás úspešne uplatňuje („Pen Pal“ projekt – medzinárodná spolupráca so školou Golden Brook Elementary v New Hampshire),

- **využívať** IKT vo vedomostnej spoločnosti, podporovať žiakov v zodpovednom prístupe k informáciám (vedieť filtrovať nebezpečný obsah),
- **podporovať** u žiakov environmentálne povedomie a rozvíjať ekologické myslenie v súvislosti s ochranou životného prostredia (podporujeme a využívame separovanie odpadu v každej našej triede),
- **implementovať** inovatívne metódy a formy do vlastného vyučovacieho procesu ako reagovanie na progres v školstve.

V OBLASTI RIADENIA :

- **vytvárať** príjemné, podporujúce a bezpečné prostredie, ktoré podnecuje vlastnú aktivitu, vzdelávanie sa a tvorivosť pedagógov,
- **rešpektovať** názorovú rôznorodosť,
- **orientovať sa** na kooperatívne riešenie problémov,
- **zvyšovať** ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci,
- **oceňovať** pokrok a tvorivosť pedagógov.

Hodnoty osobnosti riadiaceho zamestnanca školy :

- **sebariadenie** (racionálne využitie pracovného času, vynakladanie energie, dynamický, stratég, schopnosť odolávať stresom, náročný v práci na seba a iných),
- **zručnosti riadiť ľudí** (diplomatský v jednaní, dosahovať výsledky koordináciou práce ľudí, dobré vzťahy medzi ľuďmi, spravodlivý, starostlivý, láskavý, schopný nadchnúť),
- **osobný hodnotový systém** (efektívnosť, otvorenosť k inováciám, vytrvalosť, schopnosť rýchle sa rozhodovať, dôvera k ľuďom,),
- **rozvoj osobnosti** (entuziazmus, reakcie na požiadavky modernej doby, ochota riskovať pre nové veci, charisma, nadšený, inšpirujúci),
- **zručnosti riešiť každodenné problémy** (zahŕňa schopnosti a stratégie riešiť každodenné problémy systematicky a efektívne),
- **tvorivosť a pružnosť** (schopnosť produkovať nové myšlienky, nápady, riešenia, otvorený novým výzvam, podnikavý, iniciatívny),
- **komunikatívne schopnosti** (schopnosť byť ústretový, empatický, chápací, ľudský, ochotný počúvať, dôsledný, pedantný,).

V OBLASTI MIMOVYUČOVACÍCH, ZÁUJMOVÝCH, MIMOŠKOLSKÝCH AKTIVÍT :

- aktívne využívanie voľného času ako protiváhu ku komfortnému životnému štýlu,
- podpora športu, športových aktivít školy, športových krúžkov (**realizácia všetkých športových súťaží pre základné školy a Ružinovce a v celom okrese Bratislava II**),
- napredovanie pri realizovaní podporných aktivít zameraných na racionálne stravovanie, zdravý životný štýl (**týždeň zdravej výživy, týždeň jablka, týždeň mlieka a mliečnych výrobkov...**),
- v školskom klube detí cielene smerujeme k vyváženiu **hry, zábavy, zážitkov, výchovy a vzdelávania (zábavno-súťažné popoludnia za prítomnosti zákonných zástupcov)**,
- tešíme sa každoročnej účasti žiakov na **lyžiarskom výcvikovom kurze, na plaveckom a korčuľarskom kurze, organizujeme školy v prírode pre žiakov 1. a 2. stupňa** ,
- s nadšením organizujeme rôzne **tematické náučno- poznávacie exkurzie a výlety za spoznávaním krás našej vlasti.**

V OBLASTI PARTNEROV ŠKOLY

- chceme mať otvorenú školu širokej verejnosti,
- chceme pokračovať v dlhoročnej spolupráci s neďalekou MŠ ponukou telocvične a multifunkčných ihrísk na športové aktivity, nezabúdame na pozývanie - MDD, DOD,
- chceme aj naďalej realizovať konzultačno-poradenské služby pre rodičov, angažujeme sa pre efektívne rodičovstvo a ústretovú komunikáciu s deťmi,
- chceme podporovať formálne aj neformálne stretnutia iniciované rodičmi a deťmi,
- sme otvorení participácii školy na aktivitách MČ BA Ružinov, ktoré posilňujú jej kredit.

V OBLASTI PREZENTÁCIE ŠKOLY, IMIDŽ ŠKOLY

- aj naďalej vytvárať pozitívny imidž školy vo vzťahu k verejnosti,
- pokračovať vo využití internetu – propagovať podujatia školy a informovať verejnosť o jej činnosti prostredníctvom webovej stránky, či sociálnych sietí,
- sme hrdí na inovovanie a nový šat webovej stránky školy,
- usilujeme sa o propagáciu aktivít školy v médiách – pravidelne si ich pozývame.

III. SWOT analýza

S (strong) Silné stránky	O (opportunities) Príležitosti
<ol style="list-style-type: none">1. Učitelia, ktorí sa snažia na sebe pracovať a ďalej sa vzdelávať.2. Zodpovedný, kreatívny a kvalifikovaný pedagogický zbor.3. Ochota zamestnancov školy ku zmenám.4. Nová webová stránka školy.5. Angažovanosť školy v rôznych projektoch.6. Učiteľ ako kľúčový subjekt pre zaujatie žiaka je „primárnou autoritou“ v škole.7. Zvýšený počet hodín výučby cudzieho jazyka.8. Na I. stupni anglický jazyk už od 1. ročníka, veľkou výhodou je tiež zavedenie výučby ANJ formou krúžkovej činnosti.9. Školy v prírode, LVK, plavecký výcvik, kurz korčuľovania.10. Internetová žiacka knižka.11. Okamžité riešenie akéhokoľvek problému.12. Upravený a udržiavaný areál školy.13. Čipový systém na evidenciu dochádzky žiakov a v školskej jedálni.14. Dataprojektory vo všetkých triedach.15. Dobrá príprava žiakov na Testovanie 5 a 9.16. Deň predškolákov – pred slávnostným zápisom do 1. ročníka.17. Dobrá spolupráca ZŠ s MŠ.18. Široká ponuka mimoškolských aktivít.19. Výborná spolupráca s rodičmi žiakov.20. Rodinná atmosféra v škole.21. Spolupráca a budovanie vzťahov medzi mladšími a staršími žiakmi.22. Výborne využívané vzdelávacie poukazy.23. Získavanie mimorozpočtových zdrojov.24. Účelné využitie 2% dane od rodičov.25. Skúsený, progresívne mysliaci manažment .	<ol style="list-style-type: none">1. Nadobudnuté vedomosti z informatiky prakticky využívať na všetkých predmetoch.2. Celoživotné vzdelávanie pedagógov.3. Žiakom poskytnúť viac aktivít, ktoré im pomôžu hlavne spojiť teóriu s praxou a pomôžu im aj pri výbere povolania.4. Spolupracovať s centrom CPPP a P.5. Hľadať a nachádzať cesty k rodičom problémových žiakov.6. Sponzoring rodičov a priateľov školy.7. Nespokojnosť rodičov s inými školami v mestskej časti.8. Príchod nových, mladých rodín do okolia školy.9. Prezентация školy v médiách.10. Zmysluplné využívanie finančných prostriedkov.11. Viac možností výberu druhého cudzieho jazyka (okrem NEJ a RUJ – španielsky jazyk, francúzsky jazyk).12. Prístup mestskej časti k riešeniu niektorých problémov školy.13. Motivácie žiakov a pedagógov k osobnému rastu a k celoživotnému vzdelávaniu sa.

W (weak) Slabé stránky	T (trouble) Hrozby
<ol style="list-style-type: none"> 1. Slabá motivácia žiakov na niektorých predmetoch. 2. Vandalizmus na multifunkčných ihriskách. 3. Nárast počtu detí s poruchami učenia a správania. 4. Problémoví žiaci, ktorým sa nechce učiť a nemajú dostatočnú podporu v rodine. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Postavenie a ohodnotenie učiteľa v škole a v spoločnosti. 2. Zaneprázdnenosť rodičov – nedostatok času na výchovu svojich detí. 3. Migrácia žiakov do iných miest SR v dôsledku zmeny pracoviska rodičov. 5. Problémy v rodinách – časté rozvody manželov, rozchody partnerov. 6. Nízky záujem mladých o učiteľské povolanie. 7. Skúsení, inovatívni učitelia odchádzajú do dôchodku.

IV. ZÁVER

Snahou školy je výchova a vzdelávanie pre život, rozvoj kľúčových kompetencií a životných zručností.

Učiteľ v nej akceptuje každého jedného žiaka, jeho individualitu a dôstojnosť, primiešava trochu úsmevu, korenia humoru, vie zostúpiť z pomyselného učiteľského neba do detskej duše a zároveň s pedagogickým taktom a ľudskosťou v srdci stanovuje hranicu láskavej autority.

Škola ako systém vzniká nielen ako dielo tvorivých a obetavých učiteľov. Je produktom spolupráce všetkých zainteresovaných – **pedagógov, rodičov a žiakov.**

Tradičné chápanie školy ako prostriedku na učenie, výchovu a vzdelávanie detí je preto potrebné presunúť k vnímaniu, že hlavným cieľom všetkých zainteresovaných je vytvoriť **„dobrú školu“, t. j. podporujúce prostredie na učenie a rozvoj.**

Vytváranie modernej školy 21. storočia vnímame ako proces permanentnej zmeny (modernej metamorfózy) , v ktorom je potrebné opustiť zaužívané prístupy **„takto sme to vždy robili“** a vydať sa na cestu hľadania, objavovania a nachádzania, t.j. ako to môžeme robiť novým spôsobom, **vytvárať vlastný obraz otvoreného učiaceho sa spoločenstva.**

Vydať sa na túto cestu predstavuje **„beh na dlhú trať“**, kde sú prvé výsledky viditeľné až po niekoľkých rokoch a vo svojej podstate sa samotný „beh“ nikdy nekončí. **Je to však podnetná cesta, ktoré je sama osebe aj cieľom, pretože je zdrojom učenia.**

Navrhnutý koncepčný zámer je otvorený dokument. Môže sa aktualizovať v súvislosti so zmenami v legislatíve, ale aj potrebami školy a orientáciou na trhu práce. Je súhrnom stratégií, ktoré sú dôležité a z časového hľadiska realizovateľné.

Koncepčný zámer rozvoja ZŠ na Medzilaboreckej ulici bol predložený pedagogickým zamestnancom školy na **PEDAGOGOCKEJ RADE 27. januára 2020.**

Oboznámili sa s ním aj členovia **RADY ŠKOLY.**

Súhlasili s víziou a smerovaním základnej školy, riaditeľke školy nepredložili žiadne pripomienky.